

ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΕΠΑΝΩ

Παράδοξοι θρησκευτικά τελεται εις τὸ Μπεϊλγκαρι τῆς Βουλγαρίας ὅπου

— Πρέπει νὰ πᾶτε νὰ τοὺς ἰδῆτε! μοὺ εἶχαν ἐπὶ εἰς τὴν Σόφίαν. Εἶνε ἓνα ἔθιμον ποὺ ἐκλείπει, ἄλλοτε εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ χωριά τῆς Βουλγαρίας ἐχόρευαν ἐπάνω στὰ ἀναμμένα κάρβουνα. Τώρα μόνον κάτι φανατικοὶ γέροι μένουں πιστοὶ εἰς τὴν παράδοξον θρησκευτικὴν παράδοσιν.

Γεμάτοι σκεπτικισμὸν ἐπῆραμε τὸ τραῖνον ποὺ θὰ μᾶς ἔφερε μέχρι τοῦ Πύργου, ἐπὶ τῆς Μαύρης Θαλάσσης.

στρώμα ἀπὸ ἀναμμένα κάρβουνα, εἰς τὸ κέντρον τῆς μικρᾶς πλατείας τοῦ χωρίου.

Τὸ παράδοξον αὐτὸ ἔθιμον, ποὺ διατηρεῖται ἀπὸ αἰῶνα, ἔχει σκοτεινὴν τὴν καταγωγὴν. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς κατοικοὺς τοῦ Μπεϊλγκαρι δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Γεγονὸς εἶνε πάντως ὅτι οἱ ἐνεστινάρη ἀλλοτε ἦσαν πολλοὶ, ἀλλὰ τώρα ὁσὲν ὀλιγοστεύουν. Εἶνε σπάνιοι οἱ νέοι ποὺ δεχόνται νὰ περι-

μινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.

Ἡ ἡλιος δὲν εἶχεν ἀκόμα δύσει, ὅταν οἱ γέροντες ἐνεστινάρη κατηνύθησαν εἰς τὴν μικρὴν ἐκκλησίαν ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ὀλιγόριθμον ὁμάδα νέων. Γονυπετεῖς ἔμπρὸς εἰς τὰ εἰκονίσματα προσεύχονται καὶ προσκλίνουν ἀδιακόπως, καὶ σιγά-σιγά, τοὺς κυρτεῖ εὐλαβὴς ἔκστασις.

Μέχρις οὗτο νυκτώσῃ, αἱ προσευχαὶ ἐξακολουθοῦν, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ μία τεραστία φωτιά εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χωρίου τροφοδοτεῖται συνεχῶς μὲ ξηρὰ καυσόξυλα. Ἐνας γέρον ἐρχεται καὶ ἀνασκαλεῖ τὰ κατακόκκινα κάρβουνα τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ποὺ οἱ φλόγες μικραίνουν. Μὲ τὴν δοῦθειαν ἐνὸς κλάδου, ἀπλώνει τὰ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ σχηματίζεται ἔτσι ἓνας πύρινος στίβος, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον θὰ τελεσθῇ τὸ μυστήριον. Ταυτοχρόνως, γύρω ἀπὸ τὰ κάρβουνα ἀπλώνει ἓνα στρώμα ἀπὸ λεπτὸ ἄλατι. Διὰ πιστοὶ ἐνεστινάρη ποὺ θὰ ἔλθουν σὲ λίγο φιλμωδύντες ἀργά, θὰ κάμουν πρῶτα τὸν γύρον τῆς φωτιάς, περιπατοῦντες ἀνυπόδητοι ἐπάνω εἰς τὸ ἄλατι. Ἐπειτα, παραλαμβάνουν ἕκαστος τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύρινον στίβον, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἓνα εἶδος ἱεροῦ χοροῦ, τὸν ὁποῖον τὰ πλεῖστα τῶν πιστῶν θὰ παρακολοθήσων μὲ κατάνυξιν καὶ μὲ κάποιο μυστικοπαθὲς δέος...

Αἱ εἰκόνες φερόμεναι ἀπὸ νέους τοῦ χωρίου κομίζονται εἰς τὸν τόπον τῆς ἱεροτελεστίας.

Ἀπὸ ἐκεῖ μὲ ἓνα παλαιὸν αὐτοκίνητον ποὺ ἔτρεχε εἰς ἓνα ἀνώμαλον δρόμον, διηλύσαμεν 80 χιλιόμετρα πρὸς νότον, μὲ κατεύθυνσιν τὰ τουρκικὰ ἀνὰ, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Μπεϊλγκαρι, μικρὸν χωρίον, χαμένον μέσα εἰς τὰ ὠραιότερα δάση τῆς βουλγαρικῆς Στράντζας.

Τὸ Μπεϊλγκαρι, ἀπομονωμένον εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν τῆς Μαύρης Θαλάσσης, δίχως δρόμους, δίχως ἐπικοινωνίαν, διετήρησε τὰς παραδόσεις του. Εἰς τὸν μικρὸν τοῦ λημένα μερικὰ τουρκικὰ ἱστοφόρα ἀναμένουν νὰ φορτώσων ξυλάνθρακα, διὰ τὴν Σταμπούλ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ καίκια αὐτά, ποὺ ἔρχονται καὶ φεύγουν, καμμίαν ἄλλην ἐπικοινωνίαν δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ μὲ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Μόνον κατὰ τὸν Μάϊον καὶ τὸν Ὀκτώβριον, ὅποτε ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς ἁγίας Ἑλένης, καθὼς καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τὸ Μπεϊλγκαρι συγκεντρώνει ἐπισκέπτας ἀπὸ τὰς γύρω περιφερείας. Διότι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, οἱ πιστοὶ ἐνεστινάρη, ποὺ προσεύχονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος, περιπίπτουν εἰς θρησκευτικὴν ἔκστασιν καὶ φέροντες τὰς ἁγίας εἰκόνας, δημαρτίζουν μὲ γυμνὰ πόδια ἐπάνω εἰς ἓνα

Μετὰ τὸν χορὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, οἱ ἐνεστινάρη παρακλίνονται εἰς ἓνα λῖτον δεῖπνον.

πατήσουν ἐπάνω εἰς τὴν φωτιάν, μολονὶ οἱ γεροντότεροι ποὺ τηροῦν πιστῶς τὸ ἔθιμον, τοὺς θεοβαλόντων ὅτι οἱ ἅγιοι θὰ τοὺς προστατεύσουν ὁ πωσδήποτε ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα. Διότι, πράγματι, οἱ ἐνεστινάρη πιστεύουν ὅτι συντελεῖται κάποιο θαῦμα. Ἡ ἁγία εἰκὼν ποὺ κρατοῦν ἐξουδετερώνει τὸ πῦρ καὶ τὰ πόδια, ἀντὶ νὰ καοῦν, αἰσθάνονται τὴν ἰδίαν περίπου δρῶσιν, τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθησαν καὶ οἱ τρεῖς διδλικοὶ παῖδες ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν κά-

Ἐνας-ἕνας, οἱ ἐνεστινάρη, ἀφοῦ δημαρτίσουν ἐπ' ἀρκετὸν ἐπάνω εἰς τὸ στρώμα τοῦ ἁλατος, θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν φωτιά. Τὸ θέαμα εἶνε πράγματι ὑποδλητικόν. Εἰς τὴν σκοτεινὴν πλατείαν, τὰ ἀναμμένα κάρβουνα σκορπίζουν μίαν ὑπέριθρον ἀνάμνην, ἐνῶ αἱ φλόγες ἀπὸ τὴν φωτιά, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ καίῃ ἐκεῖ κοντά, φωτίζουν μὲ βεγαλῆες λάμψεις τὰ ἔκστατικά πρόσωπα τῶν πιστῶν.

Ἡ ἱεροτελεστία σὲ λίγο τελειώνει.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΑΜΜΕΝΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

οι ανυπόδητοι «νεστινάρι» βηματίζουν επί της πυράς δίχως νά καίονται

Πάντοτε ανυπόδητοι, οι «νεστινάρι» των οποίων τα πόδια δεν έχουν πάθει απολύτως τίποτε, κατευθύνονται εις τὸν περίβολον τῆς ἐκκλησίας. Ἡρεμοί, ὥσπερ νὰ ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν των, συγκεντρῶνται ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς ἓνα δειπνὸν συναδελφικόν. Ἐπάνω εἰς τὸ χῶμα, στρώνεται ἕνας πολυχρῶμος ἐγχώριος τάπης καὶ ἓνα χονδροειδὲς τραπέζο-μάνδηλον. Τὸ δειπνὸν εἶνε λιτόν: ψωμί, γιουρτί, τυρί, αὔγα. Οἱ «νεστινάρι» εἶνε σοβαροὶ καὶ εὐτυχεῖς, διότι ἐπετέλεσαν τὸ θρησκευτικὸν καθήκον των. Μετὰ τὸ δειπνόν, θὰ ψάλλουν μερικὰ θυσαντινά τροπάρια, εἰς τὰ ὅποια προστίθεται ἀδιόριστος ἢ μελανχολικὴ καὶ μακρόσυρτος μελαγχολία τῆς Ἀνατελής. Καὶ ἐπειτα, θὰ πλύνουν τοὺς γυμνοὺς πόδας των, οἱ ὅποιοι δουλήσει τοῦ Ἁγίου δὲν ἐκάησαν μὲ καθήγ:α σμένον ὕδωρ εἰς τὸ ὅποιον ἀναμινύεται καὶ ἑλίγον ροδόσταγμα.

Ἐπὶ ἓν ἔτος, «οἱ νεστινάρι» ποὺ ἐπάτησαν τὴν φωτιάν, θὰ θεωροῦνται σεβασμία καὶ θεοφώτιστα πρόσωπα. Θὰ καλοῦνται εἰς τὰς οἰκίας των πασχόντων διὰ νὰ θέσουν τὸν πόδα των ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς. Πρὸ τοῦ θεισμοῦ, θὰ πρέπει ἐνὰ πατήσουν τὰ σπαρτά. Καὶ κατὰ τὴν τέλει των γάμων θὰ τοὺς καλοῦν νὰ βάλουν πρῶτοι τὸ πόδι των στὸ σπῖτι τῆς νέμφης διὰ νὰ τῆς φέρουν γούρι,

Πόθεν προέρχεται τὸ ἔθιμον αὐτό; Κανείς δὲν τὸ γνωρίζει. Θὰ προέρχεται ἴσως ἀπὸ τὴν μακρινὴν Ἀσίαν. Τὸ μόνον βέβαιον εἶνε ὅτι τὸ ἔθιμον αὐτὸ τῆρεται ἀπὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν.

Ἡ παράδοξος ἱεροτελεστία τῶν «νεστινάρι» διαιωνίζει μίαν χιλιετὴ π-

Ὁ χορευτὴς προχωρεῖ ἑπάνω εἰς τὰ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ βηματίζει ἐπ' αὐτὰν δίχως νὰ καίονται τὰ γυμνά πέλματα τῶν ποδῶν του.

στίν: Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἀνυπόδητοι χορεύουν ἐκατοντάκι ἑπάνω εἰς τὰ ἀναμμένα κάρβουνα, ἐξαγοράζουν τὰς ἀμαρτίας των, καθὼς καὶ τὰς ἀμαρτίας τῆς οὐλήτος. Καὶ εἶνε τόσοσ ὁ φανατισμὸς των, ποὺ φθάει πολλὰς εἰς σημεῖον παροξυσμοῦ, ὥστε κατανικάν τὸν φόβον πρὸς τὴν φωτιάν, ποὺ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πλεον θαθεῖς καὶ πλέον ἐνστικτώδεις τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀνυπόδητος ἡ γραῖα «νεστινάρι» φέρουσα τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, βηματίζει ἀνέτως ἑπάνω εἰς τὰ ἀναμμένα κάρβουνα.

Πῶς τώρα τὰ πόδια των δὲν καίονται; Ὑπάρχει ἡ ἐξήγησις τοῦ φαινομένου, ποὺ λύει τὸ μυστήριον. Τὴν ἐξήγησιν μᾶς τὴν δίδει τὸ ἁλᾶτι. Πρῶτον οἱ «νεστινάρι» εἰσέλθουν εἰς τὸν πύρινον στίβον, βηματίζουν ὅπως εἶδαμε ἐπὶ ἀρκετὰ λεπτά εἰς τὸ ἁλᾶτι. Εἰς τὰ πέλματα τῶν ποδῶν προσκολλᾶται τότε ἓνα λεπτὸν στρώμα ἁλατος, τὸ ὅποιον μὲ τοὺς ἀτμούς ποὺ παράγει, ἀπομονώνει ἐπὶ τινα λεπτά, (ὅσον ἀκριβῶς διακοῦν καὶ οἱ θημισμοὶ ἐπὶ τῆς πυράς), τὰ γυμνά πόδια ἀπὸ τὰ ἀναμμένα κάρβουνα, τὰ ὅποια εἶνε κόκκινα, ἀλλὰ δὲν ἀναδίδουν φλόγας. Ἀς σημειωθῇ ὅτι τὸ ἅλᾶς χρησιμοποιεῖται πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ὅπου οἱ θρησκευτικοὶ χοροὶ ἐπὶ τῆς πυράς ἀποτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς πλέον κατασκευαστικὰς ἱεροτελεστίας. Διδάσκει ἐπιστήμονες ποὺ κατεπλάγησαν «κατ' ἀρχὰς μὲ τὸ φαινόμενον, κατῳρθῶσαν μετὰ μελέτας καὶ πειράματα νὰ ἐξηγήσουν διατί οἱ Ἰάπωνες ἱερεῖς ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν πυρὰν δίχως τὸ παρσικρὸν ἐγκαυμα εἰς τὰ πόδια. Εἶνε ὁμοῦς ἀγνωστον ἂν καὶ οἱ ἴδιοι γνωρίζουν τὸν ἀπομονωτικὸν ρόλον τοῦ ἁλατος. Ἰσως νὰ ἐκληροδότησαν αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπὸ τοὺς προγόνους των, καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ πιστεύουν ὅτι οἱ Θεοὶ τοὺς προστατεύουν ἀπὸ τὸ πῦρ.

Τὴν ἰδίαν συγκινητικὴν περὶ αὐτοὺς ἔχουν ἀκριβῶς καὶ οἱ «νεστινάρι» τοῦ Μπεϊλγκαρι. Καὶ ὅταν τολμοῦν νὰ πατήσουν γυμνόποδες εἰς τὴν φωτιάν, εἶνε βέβαιοι ὅτι τοὺς σώζει ἡ πίστις, ποὺ εἶνε ἰκανὴ νὰ μετακινήσῃ καὶ ἀ-

A. GIRARD

(Φωτογραφία τοῦ κ. Μπὸν τσο Καραστογιάνωφ)